

Brenderup kirke

Brenderup kirke blev opført i 1200-tallet som en romansk kvaderstenskirke, bestående af skib og kor med absis.

Adskillige om- og tilbygninger i sengotisk tid, ca. 1450-1550, ændrede kirkens udseende, så den i dag fremtræder som en typisk vestfyensk landsbykirke af anseelig størrelse. Først blev absis revet ned og koret udvidet mod øst til omtrent samme længde som skibet. At man også dengang gik ind for genbrug, ses af rundede apsiskvadre i den ellers lige østmur.

Senere i perioden blev kor og skib forsynet med hvælvinger efter tidens skik, men uden tanke for, at den oprindelige bygningskonstruktion var aldeles uegnet til at klare trykket. Et par kraftige støttepiller måtte opføres, men problemet eksisterer stadig.

Og byggeaktiviteten fortsatte. Et våbenhus skulle skærme mændenes indgang på sydsiden – det bruges i dag som kapel, ligesom nødvendige arbejdsrum nu har fundet plads her. Et tårn skulle rejse sig højt over landskabet. Et usædvanligt rigt udsmykket tårn blev det med blændinger og trappegavle og små pinakler. De nuværende klokker er dog først kommet til i 1835 og 1884. Det nedre tårnrum bruges i dag som indgang til kirken. Disse mange og store byggeprojekter, udført inden for forholdsvis kort tid, fortæller generelt om en rig arkitektonisk udviklingsperiode samt om en egn, der havde økonomi og lyst til at være med.

I Brenderup Kirke findes en del inventar af interesse.

Altartavlen er en enkel barokramme fra 1641 med korsfæstelsesbillede fra 1859, malet af J.P. Holst. På alterbordet, hvis antependium er et arbejde af Jette Nevers (1988), stod et par senmiddelalderlige malmstager, som i sommeren 1996 blev genstand for et meget målrettet tyveri! De stjalne alterstager er aldrig dukket op. I stedet er indkøbt 2 unikke, skulpturelle bronzestager, udformet af billedhuggeren Sigrid Lütken, som døde i foråret 2009. Stagerne står kun fremme på alterbordet, når kirken er i brug, men kan naturligvis på andre tidspunkter fremvises ved henvendelse til kirkens personale.

Brenderup kirke

Fortsat .....

Træfigurer

Bemærkelsesværdige er også en samling træfigurer:

Maria med barnet, apostle, en enkelt biskop m.fl. – muligvis, men langt fra sikkert, fra Claus Bergs værksted i Odense. De er i dag anbragt i koret, men har ført en noget omtumlet tilværelse. Oprindeligt er de skåret til kirkens længst forsvundne katolske fløjaltartavle; siden har de i en periode opholdt sig på kirkeloftet, hvorfra de blev bortført, måske som potentielt pindebrænde? De kom dog tilbage til kirken, hvor de en overgang hang i kapellet, indtil de i 1934 blev restaureret og fundet værdige til en placering i selve kirken.

Kirken blev renoveret

Brenderup Kirke har i 1997-98 gennemgået en større indvendig renovering under ledelse af arkitekt Ebbe Marxen, Århus, og konservator Jens Johansen, Odense.

Der er installeret nyt el-varmeanlæg samt lydanlæg med bænkhøjttalere, gulvet er fornyet, og der er foretaget mindre bygningsmæssige justeringer for at gøre kirken mere harmonisk og funktionel. Det tidligere noget tunge korparti åbner sig nu lyst og rent, og det gamle firkantede orgelpulpitur har fået helt nyt udseende. Dele af det historiske inventar er blevet restaureret, og det har dannet grundlag for ny farvesætning af stoleværk og orgelpulpitur.

Et par sjove detaljer i kirkens historie er nu anskueliggjort. Der fandtes tidligere to herskaspulpiturer i kirkens nordlige side, dels i koret, dels i skibet. Adgangen til disse pulpiturer, som på forskellige tider anvendtes af kirkens ejere fra hhv. Kjærsgård og Holsegaard, skete udefra ad trapper. I koret antydes adgangen af en forsænkning i muren, i skibet af en pudsig niche i væggen.

Den tidligere tilmurede mandedør i kirkeskibets højre side er blevet åbnet. Går man ud ad den nye dør mod kapellet, træder man over det originale stentrin fra kirkens opførelse. Den inderste del af kapellet er nu indrettet som mellemgang, på hver side befinder sig personalets rum. Kapel og mellemgang er adskilt af en ny og moderne dør i glas og jern, tegnet af arkitekt Ebbe Marxen. Dørens moderne, stramme stil passer fint ind i den middelalderlige kirke. Når kapellet er i brug, dækkes dørens glasparti af et enkelt gardin.

Brenderup Kirke har i dag stadig præg af processionskirke. Rummet fremtræder som en harmonisk helhed, hvor de mørke farver fremhæver prædikestolen og danner bund for brændpunktet i kirken, det lyse og lette alterparti.

.....

De nye messinglysekroner i koret er tegnet af kirkens arkitekt Ebbe Marxen.

Døbefont

Midt i koret står den middelalderlige granitdøbefont med ornament og mandshoveder – svage spor af oprindelig bemaling anes – og på korets nordvæg hænger en korsfæstelsesgruppe fra ca. 1475.

Prædikestol

Prædikestolen fra 1602 er smykket med apostelfigurer, ornament, hermer og inskriptioner dels på dansk, dels på latin. Den hører til familien af vestfynske evangelistprædikestole af Gamtoftetypen, alle fremstillet i årene 1597 – ca. 1626. Orglet på pulpituret i vestenden er bygget af Frobenius i 1952 og udvidet i 1992.

Læs videre på Brenderup kirkes historie 2 .....